

LATEN ZIEN HOE MOOI DE NATUUR IS

Project Vlinder 2000 in Zuidwolde

tekst:
Floortje Brouwer

In Zuidwolde is al vijftientwintig jaar een natuurvereniging actief, die mensen wil laten zien hoe mooi, maar ook hoe kwetsbaar de natuur is. Om die doelstellingen te ondersteunen werd in 1997 een langlopend project opgezet met vlinders als thema. Een interview met Joop Verburg, sinds vier jaar voorzitter van de natuurvereniging Zuidwolde en tevens de enthousiaste coördinator van het project Vlinder 2000.

Hoe is het project Vlinder 2000 totstandgekomen?

Verburg: "Enkele jaren geleden vonden we dat er te weinig samenhang was in de dingen die we deden. We zochten naar een centraal thema. Al snel kwamen we op het idee om daarvoor de vlinders te gebruiken. Vlinders zijn immers mooi, dicht bij huis te vinden en ze lokken de mensen de natuur in - zij het voornamelijk met mooi weer - en de magie van de vlinder - van ei, rups, pop tot vlinder - blijft boeien. Het was de bedoeling een zo groot mogelijk aantal mensen in Zuidwolde en omstreken actief te betrekken bij het project. Onder de naam 'Vlinder 2000' hebben we toen een vierjarig project in het leven geroepen. Op 1 april 1997 zijn we gestart. Het was natuurlijk belangrijk dat daaraan de nodige bekendheid werd gegeven. Op een groenmarkt hebben we met een stand gestaan. Voor geïnteresseerden hebben we cursussen van twee à drie avonden en informatie-avonden gegeven. Een oproep hiervoor is in de plaatselijke krant geplaatst. Hierop zijn veel mensen, ook van buiten Zuidwolde op afgekomen. Onder deskundige leiding en instructies van Jelle de Vries van de Vlinderwerkgroep Drenthe werden excursies in het veld gehouden over het herkennen en inventariseren van vlinders; hoe je moet tellen, welke vakken al geïnventariseerd waren en welke niet. Daarna konden de mensen zelf het veld in. In de plaatselijke kranten werd regelmatig aandacht aan het project besteed."

Uit welke onderdelen bestaat het project?
Verburg: "We hebben een scala aan activiteiten ontplooid: inventarisatiewerk, een

Gemeentelijk groenbeleid

De gemeente Zuidwolde heeft veel contact met ecologische adviesbureaus. De bermen worden vlindervriendelijk beheerd en er is een goed snoei-, berm- en groenbeleid. Zo ontstaan er goede kansen voor de natuur. Joop Verburg:

"Binnen de bebouwde kom werken we projectmatig samen met de gemeente. Zo is er onlangs een landschapspark aangelegd (foto) waar een inventarisatie naar het resultaat van het park met name voor vlinders is gedaan. De gemeente kan ook profiteren van het project door de inventarisatie van vlinders, vogels en planten".

FOTO: JOOP VERBURG

scholenproject, de aanleg van een vlindertuin, vlindergerichte activiteiten in samenwerking met plaatselijke hobbyverenigingen, contacten met de gemeente bij de aanleg van een landschapspark. Het klapstuk moet de slotmanifestatie worden, in-

Summary

In the Netherlands there are many local nature conservation societies which bring the beauty of the countryside and its wildlife to the attention of a broader public. One such a society in Zuidwolde has recently started a butterfly project. A number of keen naturalists, under supervision of Joop Verburg, are involved in the recording of butterfly sightings. The inventory will be completed in the year 2000 and will provide valuable data for a coming butterfly atlas. Other issues on which the butterfly project has focused are education and butterfly gardens.

Vlindertuin

De natuurvereniging onderhoudt nauwe contacten met de volkstuinvereniging. Drie tuinen - samen driehonderd vierkante meter - zijn door de volkstuinvereniging ter beschikking gesteld voor een vlindertuin. Deze liggen langs een fietspad en zijn een uitstekende omgeving voor vlinders door de bramenstruiken, eiken en vuilbomen. Paden van houtsnippers zijn in de vorm van een grote vlinder aangelegd. Tuinkruiden, eenjarige, twejarige en vaste planten zijn met een naambordje in de vlindertuin te vinden. De tuin is vrij toegankelijk en wordt met zorg onderhouden door volkstuinters en andere vrijwilligers. Volgend jaar komt er een toeristische route naar de vlindertuin.

Foto boven: de tuin meteen na de aanleg in april 1998; foto onder: de tuin enkele maanden later.

derdaad in het jaar 2000. Dan zal het rapport 'Vlinder 2000' worden aangeboden aan de gemeente. Daaromheen gebeurt van alles: een tentoonstelling van werkstukken van schoolkinderen, een fotowedstrijd, en nog veel meer. Daarvoor wordt samenwerking gezocht met de plaatselijke VVV, middenstand en verenigingen."

Was het moeilijk de financiering rond te krijgen?

Verburg: "Gelukkig hebben we wat subsidie los weten te peuteren: van de provincie kregen we een bijdrage voor het opstarten van het project en het Marius Tonckensfonds, een particulier stimuleringsfonds, gaf ons subsidie voor het scholenproject. Natuurlijk dekten dat lang niet alle kosten.

Inventarisatie

In Zuid-Drenthe waren tot 1997 nog nauwelijks vlinders geïnventariseerd. Door dit project is daar verandering in gekomen. Vorig jaar zijn meer dan 300 vakken geïnventariseerd door ongeveer 25 mensen. Gedurende de vier jaar dat het project loopt wordt een rapport gemaakt van de inventarisatie van vlinders in Zuidwolde. Dit rapport willen we in 2000 overhandigen aan de gemeente. Met de inventarisatie dragen we ook een steentje bij aan het samenstellen van een landelijke vlinderatlas en een provinciale atlas van Drenthe. Na de start van het project zijn verscheidene bijzondere vlinders aangetroffen in Zuidwolde. Vorig jaar het in Zuid-Drenthe onbekende Bont Zandoogje en de - in heel Drenthe nog nooit waargenomen - Sleetdoornpage. Toen deze laatste werd waargenomen, heeft de gemeente meteen op verzoek van de natuurvereniging het snoeien van de sleetdoornsingels aangepast.

Scholenproject

Joop Verburg: "In de beginfase van het project hebben we als aandachtstrekker op alle scholen in Zuidwolde de leerlingen een informatiestencil met een zakje vlinderbloemenzaad gegeven. Onder leiding van Geert de Vries, consultant van de afdeling NME van de provincie Drenthe, is in april 1998 het scholenproject gestart. Alle tien de basisscholen van Zuidwolde doen hieraan mee. Er zijn op elke school twee vlinderstruiken geplant op of bij het schoolplein waar de kinderen ze goed kunnen zien. Verder hebben we natuurlijk aan de leerlingen informatie gegeven over vlinders en het project. De leerkrachten van de vierenvijftig klassen hebben tijdens een informatieavond van Geert de Vries geleerd hoe in de klas een ei een vlinder kan worden(foto). Alle leerlingen hebben dit wonder in de klas meegemaakt. Dit heeft voor vele enthousiaste reacties van zowel leerlingen, ouders als docenten gezorgd.

De werkstukken die de leerlingen in het kader van het project hebben gemaakt, hebben allemaal in de bibliotheek van Zuidwolde gehangen. Het buitenproject is helaas door slechte weersomstandigheden uitgesteld tot de zomer van 1999. De leerlingen en docenten zullen dan naar buiten gaan om vlinders te kijken en te zien of ze rupsen kunnen vinden."

FOTO: JOOP VERBURG

Maar omdat het project bij uitstek aan onze doelstellingen voldoet hebben we er zelf ook flink wat geld ingestoken."

Hoe heeft de bevolking van Zuidwolde gereageerd?

Verburg: "We hebben veel positieve reacties gehad, ook van mensen uit de omgeving. We merken dat het project effect heeft. Een voorbeeld: doordat mensen nu beter weten waarom het bermbeheer op een bepaalde manier door de gemeente wordt uitgevoerd, accepteren ze dit eerder. Ik ben wel tevreden over het project tot nu toe. Het is bekend in het dorp en omstreken. Mensen komen bijvoorbeeld spontaan naar ons toe

met vragen en gevonden rupsen. Het is een breed project geworden waar zo'n 50 mensen actief bij betrokken zijn. En dan heb ik het nog niet over de leerkrachten en leerlingen".

Een laatste opmerking?

Verburg: "Omdat we met zovelen zijn oefenen we druk uit op de natuur. Door mensen erop te wijzen hoe mooi en breekbaar de natuur is, krijg je ze eerder zover dat ze voor de natuur wat gaan overhebben. Mede dankzij de vlinders is het een goed project geworden. Ik hoop dat andere gemeenten en mensen ook op zo'n idee komen, want wat hier kan, kan overal."